

20.11.73

**"het drents genootschap"
culturele raad voor drenthe**

soeche niet beschrijven en bij stuk letten

Aan het Provinciaal Bestuur
van Drenthe,
Provinciehuis
Nic. Beetslaan 45,
ASSEN.

Prov	Bar	van	Drenthe
GS			
Ing	2		
Afd		I	
No.		20377	

onderwerp: orgel
Marturiakerk

dossiernr. VIII-A1/1773 uw kenmerk: I/2/3689
uw brief: 13-3'73

assen, 26 november 1973

Geacht College,

Naar aanleiding van uw bovenaangehaald schrijven inzake het verzoek van de Orgelkommissie van de Marturiakerk te Assen om een provinciale bijdrage van f 5.000,- ten behoeve van het plaatsen van een zgn. "vrij pedaal" aan het orgel in die kerk, delen wij u het volgende mee.

Inhakend op uw verwijzing naar uw brief van 16 mei 1972 nr. 40/7018, 1e afdeling en ons advies van 20 juni 1972, nr. VIII-A1/0961 inzake de aankoop van een nieuw orgel in de Ned. Hervormde Kerk te Coevorden, willen we uit dat advies de twee criteria lichten die naar onze mening ook als leidraad moeten fungeren bij de beoordeling van dit subsidieverzoek, n.l.

- a. gaat het om een instrument van grote cultuur-historische betekenis of is het een meesterstuk van hedendaagse orgelbouw.

Bij die gelegenheid hebben wij erop gewezen dat naar onze mening plaatselijke projekten van "zeer" uitzonderlijke betekenis en kwaliteit in principe voor een provinciaal subsidie in aanmerking moeten kunnen komen.

Toen al noemden wij het orgel van de Marturiakerk, waarvoor in principe een provinciaal subsidie zeker op zijn plaats zou mogen worden geacht.

- b. de functie van het orgel voor het kulturele leven in Assen en omgeving.

Hierover schreven we destijds dat indien het gaat om een instrument van zeer uitzonderlijke kwaliteit, een voorwaarde gekreëerd is om tot een levende orgelkultuur te komen. De uitzonderlijke kwaliteit zou dan een trekpleister kunnen zijn voor orgelbespelingen door prominente organisten.

Op grond van de informatieve brief van de Orgelkommissie van de Marturiakerk, het beraad over deze zaak in onze Kommissie Muziek en het

oordeel van een tweetal deskundigen, t.w. de heren L. Kwakkel en W. van Beek, resp. hoofdvakleraar orgel aan het Conservatorium van Zwolle en Groningen, menen we het volgende te kunnen stellen.

betekenis van het orgel

Het orgel van de Marturiakerk is een belangrijk orgel uit de vroege Romantiek, een periode waarin het verval in de orgelbouw nog niet is ingetreden.

De dispositie en de klankkleur is daardoor zodanig karakteristiek dat het instrument geschikt is om alle muziek op te vertolken, zowel werk uit de Barok en de Romantiek als hedendaags werk.

Het gaat hier om een goed verzorgd, goed klinkend, middelgroot orgel van kwaliteit.

Hoewel het orgel in zijn huidige staat al tamelijk veel mogelijkheden biedt, heeft het ontbreken van een pedaal een enorme beperking ten aanzien van het gebruik als konsertorgel tot gevolg.

Duidelijk is dat door het aanbrengen van een vrij pedaal het orgel het fundament krijgt waardoor de eigen klank beter "uit de verf" zal komen en de gebruikswaarde van het instrument als konsertorgel tot 100 % zal stijgen.

funktie van het orgel

Vervolmaking van het instrument tot volwaardig konsertorgel zal het begin kunnen betekenen van een orgelcultuur in Assen en verre omgeving. Wij menen dit zonder twijfel te kunnen stellen aangezien de bouwplannen die de Orgelkommissie met het orgel heeft zonder meer goed zijn en het aantrekken van orgelbouwer Ruiters ons het volle vertrouwen geeft, dat aan deze plannen op een kwalitatief hoog niveau zal worden vormgegeven.

Bovendien wordt uit de ideeën t.a.v. het gebruik van het instrument duidelijk dat bij de Orgelkommissie niet alleen de principiële bereidheid aanwezig is, maar ook daadwerkelijk pogingen in het werk worden gesteld het orgel optimaal te laten meefunktioneren in het muziek-kulturele leven van Drenthe.

Hieruit vloeien voort de plannen om de akoestiek van de kerk te perfectioneren en de mogelijkheid te overwegen om de preekstoel verplaatsbaar te maken om zo behalve aan uitvoeringen met een kleine bezetting ook ruimte te kunnen bieden aan grotere uitvoeringen.

Door de heren Van Beek en Kwakkel is zelfs de mogelijkheid geopperd om hier oratoria zoals de Mattheuspassie te laten uitvoeren.

Qua akkommodatie (700 zitplaatsen, een keuken, vele nevenruimten) is dit kerkelijk centrum zeker geschikt voor velerlei konsertactiviteiten rond het orgel.

Het feit dat ideeën over restauratie, uitbreiding en funktioneren van dit instrument voortkomen uit het partikulier initiatief achten we bijzonder verheugend.

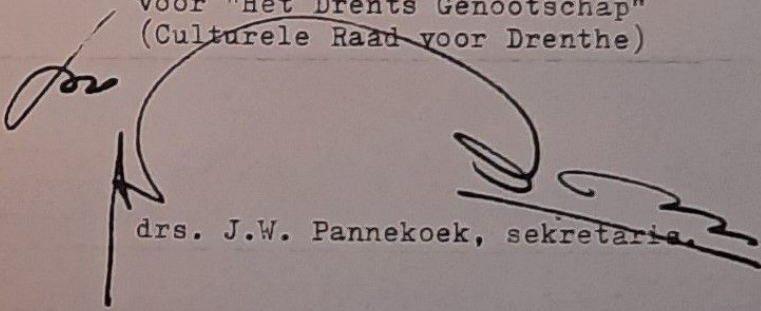
Een en ander gevoegd bij de offers die de kerkelijke gemeente sinds de aankoop van het orgel heeft moeten brengen, de activiteiten van de Orgelkommissie om uit heel het land onderdelen voor het orgel te bemach-

tigen en het feit dat men met eigen mankracht en deskundigheid de kast om het orgel bouwt, rechtvaardigen naar ons idee een beroep op overheidssteun.

U zal inmiddels duidelijk zijn dat wij uw College graag adviseren de gevraagde bijdrage te verlenen, te meer daar de verwachting gerechtvaardigd is dat het gemeentebestuur van Assen het ook aan haar gericht verzoek om financiële steun zal willen honoreren.

Hopend u voldoende ingelicht te hebben,

met hoogachting,
voor "Het Drents Genootschap"
(Culturele Raad voor Drenthe)

drs. J.W. Pannekoek, sekretaris